

Vasil Tabaku

*Me këngën
time
dhe jetën*

8JH-1

T 12



poezi

814-1
T12

VASIL TABAKU

*Me këngën
time
dhe jetën*

poezi



SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

Për Atdheun

Rrugët dhe lumenjtë e Atdheut
përshkojnë qenien time,
pejzat nervore
dhe arteriet e panumërta —
lidhur në mënyrë të pazgjdhshme.

Unë dhe Atdheu
kurrë s'kemi qenë dy,
gjithmonë një e të pandarë.
Dhe ja, përsëri, për të në kraharor
e paskam një Shqipëri të tërë me mall...

Një Shqipëri malli e dashurie
më rri tek buzët,
më rri tek sytë,
tek të kuqtë e gjakut,
më rri tek duart dhe tërë gjymtyrët,
tek ajri që gurgullon brenda meje,
tek zëri dhe fjala,

tek gjithçka jetësore...

E të gjitha

mbajnë të ndezur brenda meje

zjarrin e dashurisë më të madhe të njeriut,

dashurinë me emrin «Atdhe».

Atdheun tim

me malet që ngrihen rrëmbyeshëm nga toka

si gjeste të guximit

në ballin e rrudhur të qiellit,

që çelin zjarrin e vetëtimave

si lule të egra verbuese,

me bastionet e kështjellave të lashta

dhe uzinat e reja.

Me fluturimin mahnitës të laureshës

që vizaton lart nëpër qiell

një klithmë gazmore.

Me punën e përditshme dhe njerëzit.

Me hënzën e bukës të thyer me dorë
mbi sofrën e mikëpritjes...

Fëmijët që me lodrat e tyre
bëjnë parathënien e punëve të mëdha
dhe ëndrrat e qumështa
si tufane që presin të zgjohen
nën qerpikët e mëdhenj të diellit...
Lindën për Atdheun.
Dhe për Atdheun vdesin.
Ju thashë:
s'jam tjetër,
veç një liqen i kulluar gjaku
që, nëse do të duhet,
jam gati të derdhem për Atdheun.

Flijim

Kur këndoj,
mos më trazoni.
Jam mes tufanit dhe heshtjes.
Kur këndoj,
kraharori më dhemb
por nga kjo dhembje
s'do të doja të shpëtoja kurrë...

Kur këndoj,
kaloj nëpër rrugë të panjohura,
si një udhëtar që kërkon
trojet e qyetit të këngëve.
Unë s'ditkam të fle,
unë s'ditkam të çlodhem,
s'ditkam të hesht.

Me zërin tim,
me fjalën dhe me ngjyrat e saj,
me shpirtin tim dhe jetën
bëj botën e madhe të këngëve...
Gjersa dhe vet
të bëhem tokë ku mbillen këngët...

Ded Gjo Luli

Edhe dreri ia lakmon
hapin e bukur e të lehtë;
përrenjtë shtangen,
i bëjnë rrugë të ecë...

Ai rend.
Një zjarr dashurie
gjoksin flakë ia shkrepëtin.

Mbrëmjet e Kosovës
ka veshur si xhamadan,
agimet i ka prerë këmishë.

Ai ecën.

Orteqet përunjësisht i hapin rrugë
dhe pastaj si monumente natyralë,
për nder të tij, ngrijnë...

Tek shtëpia e Ndre Mjedës

Kërkova me sy
kafazin e çelur të bilbilit
dhe pashë derën e hapur të shtëpisë.

Jashtë, në oborr,
plepat ngriheshin si vargje të blerta
dhe, mes tyre,
mbi gjethet e rëna,
me hap të ngadaltë
m'u bë se vinte Ndre Mjeda...

Memo Meto

Shumë shumë
ai kishte një laps e një fletore,
krismat e pushkës së tij
zgonin perlat e rralla të figurave.

Kështu hyri ai
në botën e madhe të poetëve:
me një libër krismash...

Nëna e partizanëve

Ishte më shumë se një nënë,
më tepër se një luftëtare.

Pëllëmbët e duarve
ishin magjja dhe buka,
ishin uji i ftohtë i pusit
dhe afshi i zjarrit të dimrit...

Në përqaftimin e saj
ish mbledhur malli i të gjithë nënave.

Ishte më tepër se një nënë.
Dhe kur s'kishte zjarr,
në gji e piqte bukën për partizanët...

Operacioni i dimrit në Mallakastër

Hëna mbeti varur në dega.
E tërë u dogj Mallakastra.

Mbi gërmadhat dhe shkumbin,
mbi hirin e nxehtë
si një shpend i madh u ngrit kënga.
Atë s'mundën ta digjnin armiqtë,
që menduan se i dogjën të gjitha.

Një këngë labe

Hysni Kapos

Stuhi e fortë
zbret nga mali
mbi vetëtimat kalëruar,
prej kreshtave të isos
ngrihet komisari
dhe, për ta nxënë,
përmasat e këngës janë zgjeruar.

Fryn një erë.
Oshëtin Tërbaçi.
Stuhi e fortë
zbret nga mali.
Lumi i Vlorës po gjëmon,
në çdo prag vjen komisari
me diellin e fjalës së ngrohtë.
Labëria fshin sytë
me cepin e kaltër të një reje,
si me cep të shamisë.

Dhe pastaj,
përmes mallit bërë det,
krah i jep isos,
stuhisë zë i jep...

— Dilni djem-o, po vjen Besniku,
me bilbila i është mbushur kraharori,
me vetëtima i është mbushur belxhiku.

Shtator, 1979

"Dita e Enverit"

Është një ditë
mbi të gjitha ditët.
Një ditë pa moshë.

Atë nuk e krijoi
rrotullimi i zakonshëm i globit.
Kryeditën me emrin e Enverit
mos e kërkonte tek kalendaret vjetorë;
atë ditë
brenda nesh do ta gjeni.

Një shpjegim fëmijërisë sime

Vështrimi im miturak,
i çuditur si një zog,
ulej mbi supet e babait
me njërin krah bosh të xhaketës.
Dhe unë kujtoja se gjithmonë
kështu kishte qenë.
E ku ta dija unë
se kjo ishte bukuria e ashpër e luftës!...

Vërtet ai mbet nga lufta pa njërin dorë
por në vend të dorës së prerë
thotë se ka LIRINË;
dhe, nëse do të duhet,
është gati të japë gjithë gjymtyrët
edhe jetën,
por atë «dorën e shtrenjtë të LIRISË»
kurrë s'do ta jepte, kurrë, ati im i mirë.



Fëmijëve

Pa trazuar
mbretërinë magjike të lodrave,
dua të bëhem pjesë e bukurisë suaj.
T'ju rikthej çiltërsinë
në buzëqeshjen tuaj të tejdukshme.

Kaloj pranë jush
dhe jam gati të futem në lojë,
të rend, të më shpupuriten flokët,
veç ju të qeshni miturisht.
Ju të bëheni brerore e gëzimit tonë.
Të dëgjojmë koncertin e zërave tuaj,
koncertin që botën mbush me njomështi...
Zërat tuaj
sythet i rrisin, i bëjnë degë,
djerrinën e ashpër
e shndërrojnë në një fushë me grurë.

Të dëgjojmë koncertin e zërave tuaj,
pastaj le ta rrudhim ballin
për «halle e punë të mëdha».
Unë jam gati të kacafytem
me këdo që kërkon të prishë
mrekullinë e lojës suaj,
ku një shkop i gjetur rastësisht
është kali i luftërave të përgjakshme
dhe një gjembaç mjekërrosh —
një «sulltan» apo «mbret»,
«perandor» apo «president»...

Dhe ju me një të goditur shpate
tiranin gjemb e rrafshoni përtokë,
e pastaj i thoni fluturës:
— Fluturzë e bukur,
ulu mbi lule e mos ki frikë!
Fjongon e bukur të krahëve të tu
asnjë gjemb nuk do ta grisë!...

Dhe hidheni mbi shkopinjtë-kuaj
suleni të papërmbajtshëm e të harruar në lojë
drejt «armikut».
E kuptoj, nëse do të duhet një ditë
ju drejt e nga loja e bukur
bëheni luftëtarë...

Dhjetori në kantier

Dhjetori po vjen në kantier
si një udhëtar gazmor
në karroceri të kamionëve.

Mëngjesi
mban ndër duar
zambak prej bore.

Larg, diku thellë në horizont,
është shtëpia, është gruaja dhe vajza.
Fytyrat e tyre tani janë vizatuar
në sytë e të gjithëve.

Pa kuptuar,
në mes të bisedës hyjnë lodrat
dhe kartolinat e para
me urimet për Vitin e Ri.
Pranë fjalës «turbinë» rrijnë kukullat.
Në diskutimin për digën
gazmor kalon një ketrush,

Në «seriozitetin» e dhomës
një lepurush vjen,
Ai mallin e dridhshëm për time bijë
nis e shpupurit disi...

Pastaj
bashkë me kantierin
bëmë një fotografi,
në vend të kartolinës që do të dërgojmë
për Vitin e Ri...

Poeti

Vetëm yjet
rrijnë larg me vite drite.
Ndryshe,
krejt ndryshe jam unë.
Më keni pranë,
aq pranë
sa jo vetëm dorën po të zgjatni,
por edhe kokën
nëse do të anoni pak,
ajo, mbi supet e mia
do t'ju mbështetet çdo çast...

Meditim në rrugë

Me xhaketën,
hedhur si vetë ditën mbi supe,
fqinji im shofer kthehet nga puna.
Për një çast
djali shkëputet nga lodrat,
dhe në gushë i sajon
një gjerdan me të puthura...

Ai vetë e zgjodhi
këtë çast të përjetshëm,
këmishën e përveshur,
flokët e sertë
krehur nga erërat
dhe fytyrën të lexueshme si gazetë.

Tani, me fëmijën mbi supe,
ashtu si qyteti
që sipër
mban diellin,

kthehet në shtëpi
shoferi i lagjes sime.
Çlodhet dhe gëzimin
puth tek fëmija.
Fëmija imazhin e rrugëve dhe qytetet
shikon si shpalosen në syrin e tij...

Kjo ditë

Dita e sotme
ka sytë e kaltër
të djemve montatorë.
Një re e vogël në fund të horizontit
valëvitet nga erërat
si shamia e bardhë e vinçieres...

Në buzët e mia
një mbresë trëndafilash shëtit.
Kraharori
zgjerohet e zgjerohet
për të nxënë brenda vetes
portretin intim të kantierit...

Në disa rreshta

Vajza ime
heroin e punës
e ngatërron me Mujin,
heroin
e di për Gjergj Elez Alinë.

Por ja, ka ditë
që vajza, heroi dhe unë
ecim në rrugë.
Ai të zakonshme i ka duart,
fjalët — të thjeshta fare.
Flet për hidrocentralin,
sikur Komani
të ishte shoku ynë.

Pa kuptuar, pak e nga pak
ndiej dritën të më vërshojë në gji,
e, tek ecim kështu në rrugë,
hidrocentralin e ardhshëm

mbajmë në krah si fëmijë,
që rritet e rritet
dhe vajza dorën i zgjat moshatarit të saj...

Koman, 1984

Et y d

U flijua mali.
Një mal i tërë
u çmadhështua.
dhe lindi liqeni.

Në supet e malit,
ku dikur
vareshin
'flokët e rrëpirta të përrenjëve,
e ngrohtë
rri dora e valëve...

U ul mali
të dilte drita.

Mali i Komanit
tani është bërë pjesë e supeve tanë...

Me njërën dorë mbështetur tek ne
dhe tjetrën tek Alpet
si fëmijë në ditë feste
ngrihet dielli i hidrocentralit.

Prag përurimi

Kamionët e rëndë
shpejtojnë ikjen.
Kantiëri u shpërbë
si lulja e pemës
që lë frutin.
U hoqën skelat
dhe përpara nesh
uzina shfaqet.

Shokët
mbi karrocëritë e kamionëve
tundin duart
duke shprishur retë nëpër qiell.
Duart e tyre,
që dinë të ngrenë veç gjëra të reja,
nuk janë gjethe që vyshken dimrit,
s'janë fletë që bien,
por flamujt e parë të përurimit...

Të ndërtosh!

Të ndërtosh.

Ç'fjalë e ngrohtë!

Ecën dhe çdo gjë përreth
të fton të ndalesh,
përpara veprës së njeriut
të mendosh.

Ecën

dhe mbushesh i tëri
me forcë ndërtuese.

Gurët e bardhë në duart tona,
të bindur e të latuar,
marrin jetë.

Në bardhësinë e tyre
ruajnë dritën e shikimit
dhe grimcat e ngrohtësisë njerëzore.

Të ndërtosh.

Ç'fjalë e ngrohtë për njeriun!

Çdo çast të ngresh çerdhe gëzimi,
të ndërtosh shtëpinë dhe djepin,
të ngresh themelet dhe çatinë,
të ndërtosh kohën dhe shekullin.

Të ndërtosh.

Ç'fjalë ripërtëritëse dhe e bukur.
Gjithë jetën ta mbash mes buzëve...

Një dritare...

Në kanatën e çelur të dritares
Besiani
rri si një përmendore e vetë agimit
me dorën të nderur jashtë,
plot me thërrime për pëllumbat.

Me hinkën e zambakut të egër
i thërret zogjtë
dhe dorën plot zgjat Besiani i brishtë,
shpresë drite t'u falë
dhe shoqërinë e lodrave të tij.

Erdhën pëllumbat;
lumturia
i ndezi gjithë diejt
në sytë e bukur të tij
ulur në dritare si përmendore e vetë agimit...

Kopshti

Drurët që mbollëm në brezare
tani zgjatin duart nga blerimi.
Kopshti i ri
ka fjalët e veta,
ka zogjtë dhe foletë.

Ne vijmë
dhe jetën ndiejmë të dyfishohet.
Pemët,
mbi supet tanë nderin degët
me bisqet e çelura
si pëllëmbë të njoma fëmijësh...

Pemët dhe fëmijët tanë.

Çast në fushë

Fusha hesht
me komoditetin e saj të gjelbërt,
me simetrinë dhe qëndisjen
e duarve të njerëzve,
vetëm gruri lëviz lehtë, lehtë
porsi malli i vajzave...

Tej në horizont,
me ushtarë shtatlartë
ngjajnë pemët.
Fusha zgjohet,
intime
dhe njëkohësisht e të gjithëve.
Lëvizja e saj
bëhet frymëmarrja ime.

Punëtorët e fushës në bibliotekë

Ju shkruat tokën,
librat të parët i shkruani ju.

Për ju vallëzon gruri dhe flutura,
kashta
shkon të bëhet letër
për ju.
Mendimet tuaja
bëhen gërma nëpër libra
dhe sytë e kaltra
i vënë në kopertinat e bukura.

Prej jush
fusha
merr kuptimin e saj,
Ju lexoni tokën...
Edhe librat,
të parët lexojini ju!...

Takim me druvarin

Brenda kraharorit të tij
zgjohet një pyll i tërë.
Lulet e egra të malit,
dhe erërat

që lindin e vdesin
në hapësirën oshëtitëse të horizontit —
si të kem dëgjuar frymëmarrjen e gjerë të
druvarit...

Me hapa të mëdhenj ecën ai
dhe për një çast të duket
sikur bashkë me njeriun
udhëton dhe pylli i bukur.
Ecën me supet që i tunden lehtë si dy degë,
po në buzë
i flë myshku i butë i qetësisë.

Janar', 85

U duk sikur gjithë kjo dëborë e madhe
ra enkas për të provuar unitetin tonë;
orteqet, papritur u çmadhështuan,
të vegjël u bënë sa një toptë me borë.

Nuk ishte teknika ajo që çau rrethimin e
dimrit
por frymëmarrja e ngrohtë e gjoksit njerëzor.
Gjithçka ngjante si në eposin e Mujit e Halilit,
por jo më e fuqishme se uniteti i kohës sonë...

Peizazh me tren

Po dremitin kreshtat
dhe lisat me kokën mbështetur në qiell.
Nëpër ujëvara rrjedh hëna e bardhë
dhe nga grykat
bashkë me erën shfaqen legjendat...

Treni
rend
drejt stacioneve të bardha veriore.
Treni rend thellë në male
kohën duke tërhequr
në vend të vagonëve...

Vajzat e minierës

Shikon këtu vajzat e minierës
dhe e kupton se gëzimi
paska edhe horizonte të tjera...
Shikon qiellin e syve të vajzave
dhe dritë tjetër nuk kërkon
për të ecur përmes natës së galerive.

Puna e tyre këtu
është një vallëzim në festivalin e yjeve,
çdo llambë që lëviz nëpër thellësira
është një fytyrë e shndritshme
që rrezaton aq shumë dashuri dhe ëndrra;
aq shumë,
sa të duket se këto vajza
nuk nxjerrin krom nga zemra e dheut,
por një tjetër mineral
nga miniera e pashtershme e kraharorit,
një mineral, të çmueshëm sa jeta...

Buzëmbremje

Treni i mbrëmjes
rrëmben me vete
zhurmat e ditës.

Ime bijë tek dritarja
shikon si shndërrohet uzina
në një qiell të madh ndriçues
dhe hijet e drurëve — në kukulla të bukura.

Karafilat e çelur
mbrëmjes i japin ngjyrën e tyre
dhe pak e nga pak
kthehen
në flamuj të vegjël të kësaj dite.
Tek dritarja,
frymëmarrja e sime bije
flamujt e karafilave
i përkund horizonteve ngadalë.

Mbrëmje në Gjirokastër

Qyteti

kurrë s'përsërit vetveten.
Rrugët e gurit të shkruar
nuk heshtin.

Trokitja

e çekanëve të gurëgdhendësve
është bërë hapa mbi rrugë.

Tani mjeshtrat

me duart futur në xhepat që s'i nxënë
shëtisin të qetë.

Ata flasin për ditën që iku
si të ishte vajza e tyre e sapomartuar.

Qyteti,

i parfumuar me erën e borzilokut,
përcjell diellin të çlodhet
dhe ngrë lart hënën e buzëqeshjes
mbi artin e papërsëritshëm të kalldrëmeve
si një fener nderimi.

Saranda

... dhe hëna
mbeti në rrjetë të peshkatarëve.
E kaltra e detit papritur
m'u derdh nëpër duar dhe sy.

Yjet m'u ngatërruan
në gëmushën e flokëve...
Sarandë,
kisha ardhur tek ty...

Vizatim

Kam parë si zgjohet pylli,
gjyshi i urtë i përrallave tona.

Nëpër fletë
janë zogjtë
të vegjël sa një gjethe
dhe dëgjojnë zërin e fshehtë të pyllit.

Mbi kurorat e larta të pemëve
flenë erërat gjëmuese.

Gjyshi mahnitës i përrallave tona
me ujqërit e tij dhe dhelprat,
dhe lulet e drojtura si vajza
mërmërit ngadalë.

Vunoi

Fshati
zbukuron qerpikët e malit,
zogu që vallëzon
mbi shuplakën e hapur të detit
ia çukit ballin
dhe nga shkëmbi i Vunoit
nisin e pikojnë yje dhe limon ...

Peizazh nga Dhërmiu

Degët e çelura të limonëve
luhaten qiejve ngadalë,
prushin e yjeve
vizatojnë në muzg...
Dhërmiu
përkulet paksa mbi det
e, me frymëmarrjen e degëve që luhaten,
krijon dallgët e detit.

Dallgët e detit dhe kuajt

peizazh

Në skelë
kanë zbritur detarët,
varkat lidhin me litarë,
dhe duket sikur dallgët
i lidhin fort prej frerësh, si kuajt.

Turfullojnë
dallgët gjithë shkumë,
thua se potkonjtë
përplasin kuajt e sertë,
dallgët që, pak më parë,
i kalëruan detarët
duke u grrahur «e virra!»¹⁾
me zërin si kamxhik të rreptë.

1) Thirrje karakteristike e detarëve

Duke u ngjitur në fshatin
Turban

Dallgët shkrofëtijnë,
s'përbahen dallgët në breg,
tufani jelet e shkumëve
madhërisht ngërë përpjetë...

Duke u ngjitur në fshatin Turhan

Qiejt
e shpupuritur të këtij dimri
të rrinë mbi supe
tek ngjitesh në fshatin shkëmbor
dhe të duket sikur shkel
mbi arna të grisura resh.

Çatitë e shtëpive
dhe shkëmbinjtë
grisin retë.
Lartësitë e bukura të Salarisë
kursesi nuk i durojnë retë mbi vete...

Kalim në Salari

Male

apo supe lebërish në shi
mbështjellë
me bërrucën e hirtë të muzgut?...

Kaliqafë mbi ta,
si sheleg i bardhë,
kjo ditë funddhjetori
nxiton të bashkohet
me grigjën e madhe të vitit.

Ditët

të guximshme ecin
drejt kohëve moderne.
Ditët labe mbështjellë me shark
dhe rrufetë —
hedhur si kërraba mbi supe
u grrahin viteve...

Pemët

Pemët e bukura!...
Si nuk flenë njëherë!...
Pemët — gjithmonë zgjuar.

Si pasione të pashuara të tokës
lëvizin, fëshfërijnë, gjëmojnë...
Jo nuk është era e maleve,
por era e pafund e shqetësimit njerëzor
pa të cilin si mund të gjelbërojnë
ato, pemët, pasionet e pashuara të tokës...

Kthimi i poetit

monolog

Të hapur do ta gjej përsëri
derën e shtëpisë
me drurin e plasaritur nga dielli
si dora e ashpër e babait.
Më prisnin, gjithmonë më kanë pritur.
Dhe babai mallin për mua
me cigare e ka djegur ngadalë...

Nënë do ta gjej atje
me futën mbushur plot me ftonj.
E shoh që larg në ballë të shtëpisë.
Gota me qumësht të ngrohtë
më pret ende mbi tavolinë
e mëzi i bukur lirik
do të dalë vrullshëm nga plevica
duke shkundur shpinën e shndritshme
sikur shkund errësirën e natës...

Atje në oborr
do ta gjej sëpatën të ngulur mbi trung
dhe belin të ngulur në arë
si penën mbi titullin e një poezie
ende të pa shkruar...

Të flas

Njerëz,
ju gjithsesi
më keni besuar mua
ca të fshehta të bukura.

Me vështrimet e të dashuruarve
bëra të shtatë ngjyrat e ylberit,
me kthjelltësinë e syrit të fëmijëve
bëra këtë qiell gushëpëllumbi,
nga duart rrëmbe-rrëmbe të babait
nxora lumenjtë.

Kohës i mora ç'munda t'i marr...
Dhe për të gjitha këto
desha të flas,
të rilind nëpërmjet jush, o njerëz...

Në vendlindje

Sa herë
e kam rikrijuar nga larg
çdo pjesë të saj!..

Fëmijëria ime
loz mbi shpinën e qengjit laraman.
Si një çadër e madhe
rri lisi i vjetër.
Trëndafili i egër
ku ngatërroheshin bishtalecat e motrës
petalet e bardha hap si krahët e fluturës.

Ca kumbime të vjetra
fshehtas nisin e jehojnë.

Cilët kumbojnë
larg dhe afër këtij vendi,
qiejt e kaltër apo unë?...

Zogjtë

Zogjtë,
të bukur
si fluturimi ngrihen lart!
Në puplat e tyre
gjithmonë do të gjesh thërrmija dheu
dhe pse foletë i kanë në qiell...

Me Jonën në Vlorë

Deti-gjysh i shqetësuar
me zë dallgësh flet.

Bija ime

fjalët e detit
i dëgjon dhe hesht.

Të panumërta,
si rëra e brigjeve,
janë ditët që do të vijnë.
Me sandale guaskash
ecën ngadalë
si filozofe e lashtë ime bijë.

Nga gjyshi det, Jona ime
merr shqetësimin e pafund,
madhështinë e tij fisnike,
bukurinë e ashpër të stuhisë,
elegancën

e valëzës gjithë shkumë.

Vërtetimet e qendrueshme

Para tij
ndalet menduar,
pa thënë një fjalë,
mbi lëvozhgat e lehta shkel krenare.
Ajo s'do të donte gjë tjetër,
veç në jetë, sado pak gjyshit det t'i ngjante...

Vërshimet e pranverës

akuarel

Po derdhen qiejt nga malet,
ujërat që vërshojnë
skicojnë rrugën
nga do të vijnë lulet delikate...

Shtëpitë dhe pemët
shikojnë vetveten
në ujëvarat e kaltra si pasqyrë.
Buzë greminës
në fluturim e sipër
është ndalur një zog
dhe krahët e brishtë i merr era,
si fluger që i tregon rrugën pranverës...

Gushtovjeshta

Nëpër gishta

pikon rrushi,
nëpër flokë ca pika shi,
kali i vetmuar i një bubullime
me trokun gjëmues
gremiset diku, nuk e di.

Gushtovjeshta

nëpër fusha mbush prehrin,
janë ditët

që kanë
emrin e të dy stinëve.

Hipur mbi traktorin e plugimeve të reja
erdhi vjeshta...

Mall i vjetër

Gjithë natën
trokiste në dritare
era dhe shiu...

Dritarja ime —
mbushur me trille zogjsh,
po ti ku ishe?...

Në mëngjes u zgjuan lulet...
Ku ishe ti?..
Drurët zgjatin degët e njoma.
Janë vërtet degët
apo krahët e tu që më kërkojnë mua?...

Dashuria dhe hëna

Kur hëna del
dhe rend si një kaproll i trembur
nëpër qiell,
e dashur,
papritur më shfaqesh ti.

Kur hëna del
unë dal të të shoh ty
dhe pres me padurim të dëgjoj
kaprollin e trembur të hapit tënd...

Mbrëmje korriku

Lodhja jonë e bukur
diellin që po shkron
mban mbi supe.
Makinat
shijnë lëmenjtë e fundit.
Shikimet tona
hënën e re
ndajnë në dy gjysma buke...

Unë vij tek ti,
shpenguar dhe çapkën
dhe s'kuptoj ku ngatërrohem, s'di,
tek halëzat e grurit
apo tek qerpiku i madh i syrit tënd të zi...

Të kërkoval ty

Ditë e ditë të tëra pa u parë.
Të kërkoval ty...
Malli —
një fushë pa fund e anë.
Ku je ti?...

Bari ndanë rrugës sonë
qenka thinjur;
zogjtë paskan ndërruar foletë;
qytetit
i janë shtuar dritaret;
lulet
dhe lotët
bëjnë tani
ndjesinë e trishtë të dhimbjes;
të kërkojnë ty...

Ditë e ditë të tëra pa u parë,
malli është rritur si një degë
dhe më bën hije përmbi ballë.

Kujtimet kërkoj nëpër vjeshtë

Flokët prej gjethesh të vjeshtës
më rrëzohen mbi supe papritur,
tej rrugës

pemët
trishtohen nën shi pa shkak
për të dashurit që kanë ikur.

Dikur ti ke qenë në këtë rrugë me mua,
e shpupuritur,
si një degë në duart e erës.
Sonte gjithë rrugën dua ta zbuloj nga gjethet
gjurmët ndoshta gjej dhe vetveten...

Flokët prej gjethesh të vjeshtës,
të heshtura, mospërfillëse,
më bien mbi supe sonte
dhe unë s'di pse tronditem papritur
nga një dhimbje bjonde...

Gjumi i sime bijes

Ajo fle.

Lepurushja lodër, me ëndrrën e saj
kërcen në lëndinën e buzëqeshjes
ndërsa mbrapa një kaçubeje,
si shpatë,
me dinakëri tundet bishti i dhelpres.
(Para se të flinte
unë i tregova për shkatërrimin e Trojës.)

E mbrojtur
në kështjellën e dashurisë sonë
le të flejë vogëlushja gjersa dielli
të bëj rrotullimin e tij të plotë.
Por ja që dhe për gjumin e saj
paska shqetësime, paska pagjumësi...
(Unë e di;
asnjëherë nuk do të bëj gjumë dafinash ime
bijë.)
Dhe pikërisht për këtë jam i qetë.

Ndërrimi i stinëve

I dashuruar me të bukurën
nëpër fushëtirën e vjeshtës
pemës ia lehtësoj dhimbjen
duke ia shkundur ngadalë gjethet.
E bëj të bukur, të mirë.

Kështu

ne mendojmë ta përsosim lumturinë tonë, në
çdo stinë,
të përkryejmë shtëpitë dhe rrugët,
linjat telefonike dhe trenat,
artin e rritjes së grurit e të viçit në arë,
arkitekturën vezulluese të mëngjesit.

Gjethe bien këtë ditë vjeshte
edhe mbi varrin e vetmuar të Garsia Lorkës,
mbi supet që mërdhijnë të Mona Lizës,
bien porsi dantella të trishta

me pak gjak përsipër
mbi ylberet e ujëvarës së Niagarës,
mbi flokët e vajzave që s'u mungon vetëm
buka
por edhe dashuria e puna.
Bien mbi muret kështjellorë të durimit të
popujve.

Në këtë ditë vjeshte
eci dhe mendoj
të ndërrohen stinët shpejt,
popujve pastaj pranvera t'u buzëqeshë...

Motiv spanjoll

Ishte muzg dhe binte shi.
(Jo ish loti im që pikonte.)
Prerë nga plumbat mbeti ai
si degë e thyer plot me gonxhe...

Ishte muzg dhe binte shi,
fytyra e Spanjës u përgjak;
dashurinë ma kthyen heshtje varri,
në gur, në heshtje, vetëm kaq.

Në muzg e shi qante Madridi.
Mbi varr, unë zërin tim i lashë
si në legjendë nga varri të çohet
dhe në luftë të shkojmë të dy prapë.

Këngë lirike për vjeshtën

poemth

1.

Pse më duket
sikur jam unë
ai që zgjidhi
nyjën e ngatërruar
të kacekut të erërave!...

Erërat
fryjnë nëpër rrugë,
kalojnë mbi pemë
gjithë zëra e zhurmë,
marrin gjethet.
Erërat
rrethohen me vete verën.

Me zhurmë
u hapën portat e lashta të qiellit
dhe shirat vërshojnë rrethbyeshëm.

2.

Me një mall të lehtë
për verën që shkoi
eci nëpër rrugë
si Posejdoni,
një gjethe
me ftesën e dasmave
mbi supe më zbret.

Me erërat
mbledhur në grusht,
jam nisur, e dashur,
për tek ty,
një degëz fllad
të të lëshoj tek buzët
dhe një tufan të tërë në shpirt...

Rrugët e vjeshtës
mbajnë
parfumin e saj.
Fushat
janë stolisur me të florinjta
dhe malet
mjegullat
kanë hedhur mbi supe si shall.

3.

Dhe unë po vij, e dashur,
të të sjell
gjithë ditët e mia,
thesaret e stinës
i ruaj thellë në shpirt.
Brenda një shikimi
dua të të mbledh
gjithë ditët që do të vijnë,
pranë teje
 dua të jem
i përjetshëm
dhe i vazhdueshëm si koha...

Në kupë të qiellit
varet e artë
pjergulla e rrezeve të diellit.
Ndaj thashë se nëpër kofina
nuk është rrushi i vreshtave,
por dielli i pjekur,
shkoqur kokrra, kokrra...

4.

Hedh dorën
përmbi supin tënd.

Ah, që s'e kam ditur
sa pushtet
paskan flokët përmbi supe!

5.

Ne çdo ditë
rizbulojmë vetveten.
Në çdo stinë
vetveten rikrijojmë,
tek sythet e grurit të ri,
tek toka dhe pemët,
thua se ne të dy
kemi lindur
vetëm e vetëm nga gjelbërimi.

Mendimet e mia
janë bërë drurë,
janë bërë pemë dhe fruta,
mendimet e tua
janë një kopsht i pafund.
Hapat tanë
nëpër male
janë shndërruar në brezare.
Vështrimi ynë
është bërë për stinën
një qiell i madh buzëqeshjeje.

6.

Dhe ndiej se jam kaq i ri,
trilli i moshës
jetën thërret.

Tej, peizazhet e stinës
shfaqin ngjyrat e reja.

Sa mirë!

Puna duart

m'i ka rrëmbyer krejt...

Unë

vetveten

kam shpërndarë tek të gjithë,
ndaj

mos u çudit, e dashur, ti
kur të them shpesh:

— S'jam vetëm yti.

7.

Vjeshta vjen.

Era

gjithandej brohoret.

Pas sulmit shndritës të shiut,
njerëzit

nxitojnë nën ombrella,
hamej fisnikë
ngarkuar me mbresa.

Dhe, si papritur, kujtohen
se u iku diçka.
Diçka që nuk do të kthehet më.
Ca gjëra mbetën në ditët e verës.

Ja, dhe pjeshkët
rrëzohen nga degët
si copëza drite nga galaktika.
Misri i vonë
nëpër ara
mustaqet e gjata
përdredh si kapadai.
Kungulli bosh
dhe fodull,
i fryrë, pompoz,
barkun e madh si burokrat
nxjerr përpara me plogështi.
Ftoi — dyllë i pjekur,
meskin i vockël,
fytyrën rrudh dhe shtrembëron.

Vitrinat
sajojnë imazhin e bukur të kopshtit.
Kokrrën e mollës,
veshur me dritë,
kam marrë në duar
dhe më bëhet sikur
prek vetë dritën.
Nëpër gishta
ndiej si zgjohen
të qeshurat e vajzave
Puthjet e fshehura
nën kurorë të pemëve,
shpërndahen të trembura
si turtullesha.
Dhe unë hesht
në këtë intimitet vjeshte;
i afërt e intim
bëhem për të gjithë njerëzit
e mirë...

8.

Veshur
me kostum popullor
tetori

shkon në Gjirokastër;
cipën e qiellit
ka bërë daulle festivali,
rrugët
janë ndezur krejt
si në një dasmë të madhe,
këtu
edhe gurët këndojnë,
uzinat

 madhërisht
oxhaqet ngrenë në valle.
Shamia e purpurt e muzgut
dridhet lehtë
si flakë në horizont.

9.

Vjeshta bujare
shtyn më bërryla
përmasat e horizontit.
Nga degët e pemëve
bien ngadalë
gjethet e fundit.

Këputja e tyre
është një vallëzim i bukur rënieje.

Përpara bukurisë së kësaj stine
unë ndalem në vend.
Ndiej si më zgjerohet
kraharoni,

e nga zgjerimi
të më dhembë...

10.

Mbi krahët e një zogu
do të ikë vjeshta.
Njerëzit
do të hedhin mbi supe
palltot e rënda.
Një tualet të hollë bryme
do të bëjë toka.
Ti, e dashur,
ngrohu me buzëqeshjen time...
Telekronistët
le të përgatitin për ekranet e vogla
portretin e thinjur të dimrit.

PËRMBAJTJA

Për Atdheun	3
Flijim	6
Ded Gjo Luli	8
Tek shtëpia e Ndre Mjedës	10
Memo Meto	11
Nëna e partizanëve	12
Operacioni i dimrit në Mallakastër	13
Një këngë labe	14
«Dita e Enverit»	16
Një shpjegim fëmijërisë sime	17
Fëmijëve	18
Dhjetori në kantier	21
Poeti	23
Meditim në rrugë	24
Kjo ditë	26
Në disa rreshta	27
Etyd	29
Prag përrurimi	31
Të ndërtosh!	32
Një dritare... ..	34
Kopshti	35
Çast në fushë	36
Punëtorët e fushës në bibliotekë	37
Takim me druvarin	38

Janar, '85	39
Peizazh me tren	40
Vajzat e minierës	41
Buzëmbërme	42
Mbrëmje në Gjirokastrë	43
Saranda	44
Vizatim	45
Vunoi	46
Peizazh nga Dhërmiu	47
Dallgët e detit dhe kuajt	48
Duke u ngjitur në fshatin Turhan	50
Kalim në Salari	51
Pemët	52
Kthimi i poetit	53
Të flas	55
Në vendlindje	56
Zogjtë	57
Me Jonën në Vlorë	58
Vërshimet e pranverës	60
Gushtovjeshta	61
Mall i vjetër	62
Dashuria dhe hëna	63
Mbrëmje korriku	64
Të kërkova ty	65
Kujtimet kërkoj nëpër vjeshtë	66
Gjumi i sime bije	67
Ndërrimi i stinëve	68
Motiv spanjoll	70
Këngë lirike për vjeshtën (poemth)	71

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Tabaku, V.

Me këngën time dhe jetën, Poezi.
[Red.: S. Dajo.] T., «Naim Frashëri», 1987.

84 f.

(B.m.) dhe

(B.v.): 891.983-1

T 12

Tirazhi 1000 kopje

Format 70x100/32

Stash 2204-82

KOMBINATI POLIGRAFIK Shtypshkronja e Re
Tiranë 1987